СВОБОДА SVOBODA

УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY

РІК LIX. Ч. 161. ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ИОРК. П'ЯТНИЦЯ, 13-го ЛИПНЯ 1951. No. 161. JERSEY CITY and NEW YORK, FRIDAY, JULY 13, 1951. VOL. LIX.

П'ЯТЬ ЦЕНТІВ в Злуч. Дер. Америки СІМ ЦЕНТІВ Закордоном Тел. „Свободи": BErgen 4-0807, 4-0237 — Тел. У. Н. Союзу: BErgen 4-1016 FIVE CENTS in the U. S. of America SEVEN CENTS Elsewhere

СУД УНЕВАЖНИВ ПОРУКУ ЗА 15 КОМУНІСТІВ

Ню Иорк. — Федеральний суддя, Силвестер Райен,, відкликав поруку в сумі $176,000, зложену за 15 комуністів, яких прокуратор обвинувачує в протидержавних злочинах. Поруку зложила організація, яка називає себе „Сивил Райтс Конґрес", яка вже від довгих років складає державні бонди як поруку за комуністів, які мають відповідати перед судом і повинні знайтися в тюрмі. Тепер суд відмовив цій організації права давати таку поруку, вважаючи її „негідною довір'я". Відомо, що були вже кількома наворотами випадки, що обвинувачені, за яких вона ручить, пропадають, так, що їх уже не можна потягати до судової відповідальности і евентуально карати. Те саме відноситься також і до мільйонера Фредерика Вендербилта Філда. Теж і йому відмовлено права поруки в будь якій справі перед суддею Райеном. „Сивил Райтс Конґрес" є зарахований генеральним прокуратором до субверзивних організацій. Знов Філд відмовив відповіди на питання, чи він колинебудь був комуністом. Таке питання поставила йому тому рік Конґресова Комісія для розслідів не-американських діянь. Наслідком цього прокуратор Ірвінґ Г. Сейпол домагався тепер підвишки поруки до суми $75,000 за кожного обвинуваченого. Суддя Райен заявився проти цього. Казав, що така висока порука порушувала б конституційні права людини. Це мова про поруки за 17 комуністів, яких арештовано 20 червня та які просиділи в тюрмі кілька днів. Їх потім випущено з тюрми за порукою від $20,000 до $1,000, на загальну суму $186,000. Тепер суддя уневажнив цю поруку і обвинувачені мусять доставити нову. „Сивил Райтс Конґрес" має право апелювати до вищого суду від рішення судді Райена. Втеча чотирьох комуністів, яких суддя Райен мав судити, була безпосередньою причиною відмови давати поруку.

Не буде завертання цін

Вашинґтон. — Нема надії, щоб в Конґресі перейшло домагання адміністрації в справі завернення цін на харчеві продукти. Тому місяць Палата Репрезентантів ухвалила 10-процентове завернення цін на худобу, але й це не вдержиться. А це тому, що постала сильна коаліція з республіканців і південних демократів, яка не допускає до зниження цін. Через те ціни на м'ясо піднімуться на 10%. Подібне діється і з цілим законопроєктом контролі цін, хоч старий закон вигасає у же з днем 31 липня. Поки не було цеї контролі, справа виглядала так, що аргументи адміністрації заважуть і знайдуть більшість в Конґресі. Провал запропонованих адміністрацією квот худоби на заріз на м'ясо був ознакою, що уряд має в Конґресі до діла з сильною і добре зорганізованою опозицією.

„НЕЧЕСНА" КОНКУРЕНЦІЯ В КНИЖКОВІМ БИЗНЕСІ

Вашинґтон. — Федеральна Комісія Торгівлі почала розсліджувати „нечесну" конкуренцію, яку вона завважує в книжковій торгівлі. Мова тут не так про книгарні, які торгують книжками, як про т. зв. „Бук Клобс", яким видавництва признають багато різних привилеїв, яких звичайні книгарні не мають. Таким чином, на думку Комісії, „Книжкові Клюби" перебирають монополь у продажі книжок. Комісія назвала по імені найбільші американські видавництва, які поводяться „нечесно" в бизнесі, бо не трактують усіх однаково.

22 БІЛІОНИ НА ПОКРИТТЯ ПОШКОДЖЕНЬ ВІД АТОМОВИХ АТАК

Вашинґтон. — Для покриття коштів пошкоджень від можливої атомової атаки адміністрація рекомендує сенатові ухвалити поданий бюджетовим бюром допомоговий бил, який передбачає в бюджеті 22 біліони долярів на цю мету. Помішник директора бюджету Ельмер Статс доповів сенатській банковій підкомісії, що за даними Атомової Комісії сила звичайної теперішньої атомової бомби дорівнює силі всіх бомб і ракет, які були впали на Велику Британію протягом усієї другої світової війни. З плянованої суми 20 біліонів призначається приватнім підприємствам і особам, а 2 біліони—державним і муніципальним закладам. Ці суми мали б забезпечити швидку віднову праці важливих для національного господарства та оборони підприємств та тих груп населення, що зазнало б пошкоджень підчас можливих майбутніх атомових атак на ЗДА.

НА СЛУЖБІ ЕФ БІ АЙ МІЖ КОМУНІСТАМИ

Вашинґтон. — Перед Конґресовою Комісією для розслідів не-американської діяльности зізнавала жінка, яка працювала серед комуністів сім років як член Комуністичної партії, а одночасно як інформатор Федерального Бюра Інвестиґацій. Була нею Миссис Мері Столкап Маркворд. Її зізнання зробили на присутню публіку таке сильне враження, що по скінченні переслухань зроблено їй велику овацію, що є недозволене. Одначе в цьому випадку конґресмен Джан Вуд, предсідник Комісії, сидів тихо і не взивав публіки до порядку. Навпаки всі члени Комісії складали їй ще самі ґратуляції, а конґресмен Чарлз Е. Паттер, республіканець з Джорджії, ранений і відзначений ветеран Другої Світової Війни, заявив, що тій жінці належиться медаля за відвагу і вірну службу, так, як воякові на полі битви. Миссис Маркворд працювала серед комуністів від 1943 року. Вона розповіла докладно, яку роботу виконувала, де й серед кого та як скоро вона авансувала. Та не зважаючи на аванс, робота її була дуже важка, бо треба було постійно вербувати в дистрикті Коломбія і Мериленді нових членів, стягати вкладки, збирати пожертви, продавати комуністичну газету „Дейлі Воркер" і т. п.

В АМЕРИЦІ

● **Новий метод робити гроші,** що його запровадило Бюро Ґравірування Департаменту Скарбу, заощаджує 300 робітників-монетників і $1,000,000 річно. Секрет винаходу — в застосуванні нового зеленого чорнила, яке так швидко висихає, що друковані банкноти не потребують прокладки.

● **10 мільйонів долярів витратять** у Ню Йорку за один тиждень шрайнери, що з'їхались на свою конвенцію разом із своїми родинами числом 100,000 людей. Це перша в Ню Йорку конвенція цієї організації за останні 65 років.

● **„Росія змушує нас вибирати між дальшими жертвами наших хлопців і другим умиротворенням",** сказав про переговори в Кореї генерал Леслі Ґровз, колишній голова проєкту атомової бомби за воєнного часу. Генерал наполягає на краще і глибше вивчення Росії і засуджує ялтинську угоду як помилку.

● **Президент Труман одержав телеграму** з проханням негайної акції проти депортації мадярів і мадярських жидів із Мадярщини до СССР. Про долю депортованих від середини 1950 р. 70,000 людей відомо тільки те, що вони проходили транзитні табори на Карпатській Україні. Телеграму прислала американська профспілкова делеґація на Конґресі Міжнародної Конфедерації Вільних Профспілок у Мілані.

УКРАЇНЕЦЬ ВОЛОДИМИР ГОЛУБІВ з жінкою і трьома дочками причалив вчора до Ню Иорку на кораблі „Дженерал Стирджіс" як 250,000-тисячний скиталець, допущений до цеї країни. З цеї нагоди відбулися відповідні прийняття на кораблі та в місті. На фото: діючий голова ДП-Комісії, Гері Н. Розенфілд (зправа) вітає новоприбулу українську родину.

ВІТАЛИ 250,000-НОГО „ДІ ПІ" – УКРАЇНЦЯ В. ГОЛУБОВА

Ню Иорк. — Минулої середи прибув до Ню Йорку кораблем „Дженерал Сторджис" новий транспорт „ДіПі" з Німеччини, який витали з великою парадою представники „ДіПі Комісії" та тих головних організацій, які опікуються „ДіПі" та їх переселенням. Між ними був також представник Злученого Українсько-Американського Допомогового Комітету. Причиною відзначення цього транспорту було те, що враховуючи його, вже прибуло до Злучених Держав понад 250,000 „ДіПі", а якраз на цьому кораблі був 250,000-ний „ДіПі". Був ним українець, селянин з Волині, Володимир Голубів, що прибув разом з дружиною і трьома донечками, яких в пристані офіціяльно повитав Гері Б. Розенфельд, діючий голова „ДіПі Комісії" та яких з цеї нагоди обдаровано різними подарунками. Голубів відповів англійською мовою, висказуючи велику радість в імені своїм і всіх „ДіПі", що їм Господь дав таке щастя дістатись до Америки і тут почати нове життя з новими надіями та нагодою стати громадянами цеї країни. Голубів промовляв ще в Сити Гол, де витав його мейор Імпеліттері, а коли д-р В. Галан, як представник ЗУАДК, повідомив мейора, що Голубів і він є українцями, то мейор усміхаючись додав, що він також має „українську родину", бо його шурин є українцем і має двоє дітей — „добрих українців". Оглянувши Ню Иорк, Голубів від'їхав залізницею до Вудроф у стейті Висканзин, де буде працювати на фармі. Цій події місцева американська преса віддала багато місця і уваги.

ІРАН ПОГОДИВСЯ НА АМЕРИКАНСЬКЕ ПОСЕРЕДНИЦТВО В СПРАВІ НАФТИ

Тегеран, Іран, 12 липня. Іранський прем'єр Могамед Моссадех погодився вчора на пропозицію президента Трумана, щоби його спеціяльний висланник Аварел Гарриман прибув до Тегерану та посередничав в полагодженні англо-іранського нафтового конфлікту. Рівночасно повідомлено з Вашинґтону, що Гарриман відлетить до Тегерану впродовж найближчих 24 годин. Приймаючи пропозицію президента Трумана, іранський прем'єр застеріг собі, що теж в американському посередництві будуть респектовані іранські „безспірні національні права відносно ухваленої законом націоналізації нафти". Гарриман, безпосередньо перед відлетом до Тегерану, відбув наради з державним секретарем Ачесоном та іншими представниками державного департаменду. Поспіх іранського уряду в прийнятті американської пропозиції, хоча і не без застережень, дає причину до нового оптимізму щодо можливостей мирного і задовільного полагодження загрозливого в теперішньому міжнародному положенні нафтового конфлікту.

УЧАСТЬ НАЦІОНАЛЬНИХ ГРУП В ПІДГОТОВЦІ ЦИВІЛЬНОЇ ОБОРОНИ НЮ ЙОРКУ

Ню Иорк, 12 липня. Ця світова метрополія продовжує інтензивну акцію в організації своєї цивільної оборони перед сподіваним і несподіваним нападом ворога. Керівником цеї акції є колишній комішенер місцевої поліції, Артур Воллендер, з відповідним штабом. Для успішної оборони цього майже дев'яти-мільйонового міста потребується приблизно один мільйон вишколених рекрутів, що на випадок нападу працювали б в різних ділянках оборони, як евакуація, транспорт, медична допомога і т. п. В рямках цеї акції відбулася вчора в головній квартирі Цивільної Оборони про 500 Парк евню окрема конференція представників національних груп і чужомовної преси, на якій обговорено пляни участи національних груп в організації цивільної оборони. Подробиці цих плянів, зокрема кампанії за зголошення добровольців, будуть подані в дальшому. В конференції, на якій комішенер Воллендер особисто з'ясував необхідність оборонної готовости, взяли участь з українського боку представники УНСоюзу, УККомітету і „Свободи".

МОРСЬКА ФЛЬОТА ЗВІЛЬНЯЄ 89,000 РЕЗЕРВІСТІВ.

Вашинґтон. — Морська фльота розіслала до своїх баз і закладів інструкцію про звільнення резервістів, викладаючи при тому розпорядження президента з попередньої п'ятниці в цій справі.

КОМУНІСТИ НЕ ДОПУСТИЛИ ПРЕСИ –АЛІЯНТИ ЗДЕРЖАЛИ ПЕРЕГОВОРИ

Другий день переговорів збільшив можливість перемир'я в Кореї.

Корея, 12 липня. Голова аліянтської делеґації на переговорах з комуністами в справі перемир'я в Кореї, адмірал Чарлз Т. Джой, повідомив сьогодні вранці, що озброєна комуністична сторожа здержала на шляху до Каесонґ побажаний аліянтами в місці конференції персонал, включно з 20 кореспондентами, і тому аліянти припинили дальші розмови, аж доки ці кореспонденти не будуть допущені до Каесонґ. Адм. Джой повідомив про це голову комуністичної делеґації, повідомляючи рівночасно, що він доручив конвоєві вернутися назад до аліянтських ліній, додаючи, що аліянтська делеґація знову приїде на переговори, як тільки дістане повідомлення, що її конвой, включно з представниками преси, буде допущений до Каесонґ. В офіціяльному повідомленні з другого дня нарад стверджується, що наради поступили вперед та що збільшилася можливість їх успішного завершення. Цей оптимізм поважно зменшився у зв'язку з випадком задержання червоними аліянтського конвою. Вчорашні наради тривали шість годин і на них, згідно з твердженням аліянтського представника, досягнено більше порозуміння ніж попереднього дня. Зі загального повідомлення виходило б, що на конференції забирають голос тільки голови делеґацій та що підчас вчорашніх нарад устійнено насамперед ділянки, про які не повинно бути мови. В аліянтському комунікаті стверджується, що ще існують деякі розбіжності щодо першенства обговорюваних справ, як теж до деяких самих справ, головно щодо комуністичного домагання, щоби війська обох сторін були відкликані негайно на південь або на північ 38-ої паралелі, здовж якої повинен бути встановлений широкий на 10 кілометкрів невтральний коридор. Аліянтське командування воліло б, щоби завіщення зброї наступило на фронтовій лінії, яка існує сьогодні, щонайменше до часу, коли буде підписане формальне перемир'я. Аліянтська делеґація спростувала вчорашнє пресове повідомлення щодо відкинення аліянтами комуністичного домагання відклику чужоземних військ, заявляючи тільки, що ця справа „мабуть була б політич[illegible]", але ще не забираючи формального становища до неї. Заявляється, що ворожа делеґація в другому дні нарад вже була менше „штивна" і формальна, що теж вможливило краще порозуміння. Наради припізнюються обставиною, що всякі заяви треба перекладати на три мови: англійську, корейську і китайську, як теж довшими перервами на конференції між самими делеґаціями. Тому теж важко передбачити можливість закінчення переговорів.

СУВОРА ФОРМАЛЬНІСТЬ ПОЗНАЧУЄ ПЕРЕГОВОРИ В КАЕСОНҐ

Корея, 12 липня. Один з аліянтських старшин, що був свідком переговорів в Каесонґ, виявляє деякі подробиці, що свідчать про суворо-формальну атмосферу переговорів. Обі делеґації входять на залю переговорів, цілком ігноруючи одна одну. Немає ні усмішок, ані поздоровлень. Всі сідають за стіл і дивляться на годинники. Кілька секунд перед встановленим часом, в якому наради повинні початися, комуністичний представник дає головою знак перекладачам. Тоді починають говорити. На столі, при якому відбуваються розмови, є прапори Об'єднаних Націй і корейський. Під час розмов немає жадної перерви, жадних зайвих слів чи завваг. Говорять тільки голови делеґацій, порозуміваючись час до часу з іншими своїми представниками. Немає взаємного частування цигаретками, або усмішок. Комуністична сторожа має, видно, наказ відноситись до аліянтських делеґатів ввічливо. Під час виходу аліянтських представників і їх відходу стоїть досить густий шпалір цих сторожів, але всі вони відвернені лицем в протилежний бік.

ВОРОГ ВТРАТИВ ТРИ ЛІТАКИ В НОВІЙ ПОВІТРЯНІЙ БИТВІ

Токіо, 12 липня. Над територією Північної Кореї в районі міста Сінуїджю відбулася вчора чергова повітряна битва між аліянтськими і ворожими літаками, що тривала 29 мінут та в якій ворог втратив три літаки. Четвертий ворожий літак був пошкоджений. Всі аліянтські літаки вернулись на свої бази. По ворожому боці брали участь в боях турболітаки совєтського типу МІҐ. Рівночасно на фронті воєнні дії майже припинено і навіть на східній ділянці фронту аліянти обмежили свій „обмежений наступ" тільки до патрульних дій. „Агресивна акція" аліянтських патруль відбувалася головно в районі Янґґу. Ворог зі свого боку обстрілював аліянтські позиції артилерійським вогнем. Теж на деяких інших секторах фронту приходило до артилерійського двобою. Аліянтська авіяція продовжувала інтензивну розвідку над ворожою територією, скидаючи принагідно бомби на ворожі воєнні об'єкти. Аліянтські воєнні кораблі держать під постійним вогнем ворожі порти та їх споруди.

ЗДОГАДНІ НАСЛІДКИ КОРЕЙСЬКОГО ПЕРЕМИР'Я

Вашинґтон. — Навіть найгостріші критики адміністрації Трумана, які бажали б йому найбільше політичних невдач з огляду на президентські вибори в 1952 році, таки були б раді, як би дійшло до справжнього замирення в Кореї. Та біда, що навіть оптимісти мають сумніви, чи таке станеться. Песимісти і противники адміністрації заповідають, що десь біля 1 серпня прийде до згоди і замирення, яке одначе буде дорого окуплене, бо червоний Китай таки дістане місце в Об'єднаних Націях, на чому потерпить націоналістичний китайський уряд Чянґ Кай-ші. Теж Формоза не відграватиме більше такої важливої ролі в стратеґії Злучених Держав, як про це останніми часами говорено. Не зважаючи на формальне замирення з Японією, яке наступить в подібний спосіб, як це тепер складено для Західної Німеччини, Японія стане черговим об'єктом совєтської експанзії. Такий буде остаточний вислід „найнепопулярнішої війни", якою вважається в Америці війну в Кореї, як слухати республіканських критиків адміністрації Трумана. Найближчий час покаже, скільки в тих здогадах правди.

● **На 5 годин був перерваний** рух на головній лінії Пенсилванської залізниці між Ню Йорком і Нюарком через загадкову пожежу мосту через річку Гакенсак. 35,000 мешканців стейту Ню Джерзі, що працюють у Ню Йорку, запізнились додому, утворивши „корок" у тунелі Гудсон-Мангетен.

СОВЄТИ В О. Н. ПРОТЕСТУЮТЬ ПРОТИ АМЕРИКАНСЬКОГО „ХУЛІҐАНСТВА"

Об'єднані Нації, 12 липня. Совєтське представництво в Об'єднаних Націях зголосило протест проти „хуліґанського" пікетування американськими мадярами приміщення совєтської делеґації при 680 Парк евеню в Ню Йорку, що мало відбутися в суботу 30-го червня і 7-го липня. В совєтському протесті обвинувачується, що демонстранти подряпали лімузини совєтських представників, напастували осіб, що входили або виходили з приміщення та робили галас, унеможливлюючи нормальну працю совєтського персоналу. Згадана демонстрація була подумана як протести проти масових совєтських депортацій з окупованої ними Мадярщини та проти засуду архиєпископа Ґросса в Будапешті. Совєтський протест, скерований до головного американського представника Ворена Р. Остина, домагається прослідження справи, покарання „хуліґанів", рекомпенсати за шкоди і припинення дальших того роду виступів. Американська делеґаіця передала справу до прослідження нюйорській поліції, яка до часу вияснення справи відмовилася від будь-яких вияснень. Натомість з приватних поліційних джерел повідомлено, що пікетування відбувалося цілком в порядку. В совєтському протесті не називається поіменно демонстрантів, але відомо, що пікетування було зорганізоване Американсько-Мадярською Федерацією, голова якої, д-р Кальман Мольнар, заявив, що пікетування і демонстрації відбувалися точно в рямках, дозволених законом, та що вони будуть повторені.

НІМЕЧЧИНА ДОМАГАЄТЬСЯ СУВЕРЕННОСТИ

Бонн, Німеччина, 12 липня. Після останньої політичної акції західних аліянтів, що проявилася у формальному закінченні воєнного стану з Німеччиною, західно-німецький уряд видвигає домагання „повної суверенности", узалежнюючи від цього свою згоду на свою повну участь в західній оборонній підготовці. За цим доманганням криється теж політичний плян відносно окупованої Совєтами Східної Німеччини. Уряд в Бонн вважає, що признання Західній Німеччині суверенности матиме для східно-німецького населення найбільшу атракційну силу та полегшить німецькі заходи в справі об'єднання. Від такої контрактової суверенности, без окремого мирового договору, західно-німецький уряд узалежнює тепер не тільки свій вклад і свою участь в оборонній підготовці, але теж кінцеву апрабату Пляну Шумана та „справедливу розв'язку" проблеми Саарщини — як це заявив один з представників уряду в Бонн. При цьому додається, що німці мають на думці насамперед повну внутрішню суверенність, до якої деякі застереження видвигаються ще тільки з боку Франції.

В СВІТІ

● **Американські втрати в корейській війні** збільшилися за останній тиждень на 616 осіб і за весь час війни виносять: 13,176 вбитих, 53,412 поранених і 10,644 пропавших та 158 полонених.

● **Британія передала урядові** Єгипту гостру протестаційну ноту проти задержання єгипетською фреґатою британського торговельного корабля.

● **Індійські урядові кола вважають,** що Совєти започаткували „мирову" акцію в Кореї після того, як червоний Китай почав домагатися їхньої більшої допомоги, включно з активною участю у війні.

● **Югославський уряд запросив** Америку до участи у провірці та видобуванні нових стратегічних металів, відкритих на території Югославії.

● **Західно - німецький уряд,** під напором парляменту і публічної опінії мусів погодитися на старий імперіялістичний німецький гимн „Дойчлянд ібер аллєс" — Німеччина понад усе — хоча й з деякими змінами в тексті.

● **Індійський президент** уповажнив уряд заборонити страйки у важливих ділянках національного господарства на час найближчого піврому.

СВОБОДА SVOBODA

УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY

FOUNDED 1893

Ukrainian newspaper published daily exxcept Sundays, and holidays by the Ukrainian National Association, Inc. at 81-83 Grand Street, Jersey City 3, N. J.

Entered as Second Class Mail Matter at the Post Office of Jersey City, N.J. on March 30, 1911 under the Act of March 8, 1879.

Accepted for mailing at special rate of postage provided for Section 1130 of Act of October 3, 1917 authorized July 31, 1918.

ПЕРЕДПЛАТА:		SUBSCRIPTION RATES	
На рік	$10.00	One year	$10.00
На пів року	$ 5.25	Six months	$ 5.25
На три місяці	$ 2.75	Three months	$ 2.75
В Джерзі Сіті і закордоном:		Foreign and Jersey City Rates:	
На рік	$12.00	One year	$12.00
На пів року	$ 6.50	Six months	$ 6.50
На три місяці	$ 3.50	Three months	$ 3.50

За кожну зміну адреси платиться 10 центів.

За оголошення редакція не відповідає.

Адреса: "SVOBODA," P. O. Box 346, JERSEY CITY 3, N. J.

РОЗУМНІ АРҐУМЕНТИ— НАЙКРАЩА ВІДПОВІДЬ

В британськім парляменті заінтерпельовано 9 травня ц. р. міністра закордонних справ, Герберта Морисона, в справі українських радіопередач. Дискусію на цю тему почав посол Ґ. Купер, запитуючи міністра, скільки авдицій українською мовою надало Бі-Бі-Сі (Брітіш Бродкестінґ Корпорейшен) впродовж останніх 12 місяців. Посли Куппер та Тілінґ, що ставили запити, поставились до справи українських радіовисилань серйозно й прихильно та виявили повне розуміння великого значення радіопередач українською мовою на Україну. Зате міністер закордонних справ Морисон потрактував цю справу легковажно, а навіть для українців образливо. Мовляв, всі українці вміють говорити та розуміють по-російському. Значить, повинні б вдоволитись радієвими передачами російською мовою... На українські радіовисильні нема грошей.

Становище, яке заняв у британському парляменті в справі українських радіопередач міністер закордонних справ Великої Британії, спричинило серед усіх українців в світі велике обурення, зокрема серед українців в Канаді й Англії. Явище природне, бо інакше й бути не може. Та обурення, чи образа одне, а друга справа, як в такому випадку поступати, щоб добитись свого, себто, щоб українські радіопередачі таки були, як в Англії, так і Канаді, та щоб український голос з тих країн таки доходив до наших рідних в Україні. Ми не хочемо нікого критикувати за той чи інший вияв незадоволення з британського міністра закордонних справ. Не так то легко рішати, що в цьому чи іншому випадку доцільніше. Тому обмежимось тільки до того, що висловимо свою думку в цій справі.

Ми свідомі того, що як у Лондоні, так і в Оттаві, а також і в Вашинґтоні нема ще досі в департаментах закордонних справ належного розуміння ваги української справи, ні тої великої ролі, яку доведеться Україні відіграти, коли б прийшло до воєнного зудару між демократіями і Москвою. Тому в Англії чи Канаді уряди не розуміють навіть такої простої речі, як та, що не можна промовляти до українського народу в Україні мовою найбільшого ворога українського народу. Проте не можна казати, що навіть з цього боку нема ніяких змін на ліпше. Тих змін буде згодом більше, як зростатиме кремлівська загроза. Треба вірити, що переможе слушний погляд, що Україна та український нарід це найсильніша опора демократій на випадок збройного конфлікту з московсько-комуністичною аґресією. Наше завдання постійно переконувати політичні й урядові кола в центрах світової політики, що українські вимоги не тільки відповідають міжнародній справедливості, їх здійснення є теж в інтересі загрожених у своєму існуванні демократій. Єдинонеділимська пропаґанда, ведена між демократіями впродовж дуже довгого часу росіянами усіх напрямків, включно з большевиками, а теж американськими та англійськими, чи якими іншими совєтофілами, довго не давала демократіям змоги пізнати і зрозуміти велику вагу української справи в боротьбі з московсько - большевицьким тоталітаризмом. Протестами і виявами обурення цього недомагання не усунемо. Тут треба сильних арґументів, щораз нових і щораз актуальніших, які потверджували б слушність українського становища. Хто б він не сидів у проводі міністерств закордонних справ, соціяліст, ліберал, чи консерватист, інтерес його країни завжди буде — на першому місці. Коли українська справа буде тому інтересові відповідати, він проти неї не піде. Така правда і до неї треба пристосуватись усім тим, хто хоче помагати українській справі в Вашинґтоні, Оттаві, Лондоні, чи деінде.

Надзвичайна кампанія УНС.

Головний Екзекутивний Комітет Українського Народного Союзу проголосив нову надзвичайну кампанію для організації членів. Кампанія почалася з днем 1-го липня і триватиме до 31-го грудня ц. р., отже точно пів року. Її кінцевою ціллю є здобути для У.Н.С. в цьому часі щонайменше 5,000 нових членів. Надзвичайність цеї кампанії полягає в тому, що впродовж цих шістьох місяців призначатиметься за здобуття нових членів надзвичайні організаційні нагороди в такій висоті: за 10 дорослих членів — $20; за 25 членів — $55; за 50 членів — $120; за 100 членів — $250. За 10 малолітніх членів з кляс 4. 5 і 6-тої — $15; за 25 дітей — $40; за 50 дітей — $85; за 100 дітей — $200. За дітей з кляс 1, 2 і 3-тьої виплачуватиметься половину з цих нагород для малолітніх членів. Усі нагороди розуміється як надзвичайні, отже додаткові до тих звичайних організаційних нагород, що їх УНСоюз виплачує тепер.

Причину цеї надзвичайної кампанії вияснюється в тільки-що розісланому листі гол. предс. Д. Галичина до Зарядів Відділів УНСоюзу. В ньому насамперед стверджується, що цьогорічна організаційна праця УНСоюзу за перших шість місяців своїми результатами не дорівнює тій праці, яку ведено в тому самому часі минулого року. Минулого року за перших шість місяців збільшено УНСоюз на 2,500 нових членів, а цього року вже тільки на 2,000, отже на одну п'яту частину менше. Це зменшення організаційних успіхів не має жадного виправдання, беручи до уваги, що між самими тільки новоприбулими є понад 25,000 осіб, які ще не належать до жадної запомогово-обезпеченевої орґанізації, хоча вони вже мали час дещо загосподаритися та краще зрозуміти як високі національно-громадські цілі УНСоюзу, так і великі особисті користі і привілеї, які дає їм обезпечення в цій найбільшій сьогодні у вільному світі українській народній установі. Майже „незораним облогом" стоїть також організаційна ділянка серед народженої в Америці української генерації.

Дальшою причиною зменшення організаційних успіхів вважається випадки суспенд новозорганізованих членів. Часто трапляється, що нові або й давні члени, під натиском хвилевих обставин або й через власне недбальство не вив'язуються зі своїх організаційних обов'язків і на цій підставі їх виключається з членства. Хоча в таких випадках найбільшу шкоду поносять самі суспендовані, проте це зменшує теж організаційні успіхи інституції.

В одному і другому випадку, в зменшеному здобуванні нових і в суспензі вже зорганізованих, головну вину поносять управи неактивних відділів. Головний Предсідник в своєму листі з жалем стверджує, що в минулому півріччі було таких відділів аж 191. За ввесь цей час вони не здобули для УНС ані по одному членові.

Проголошена надзвичайна організаційна кампанія має направити ці недомагання. Вона дає знамениту нагоду добитись нових моральних і матеріяльних успіхів в організаційній праці і з цеї нагоди можуть і повинні скористати не тільки Заряди Відділів, але й широкий загал членства. Поле до організаційної праці нічим не обмежене, а ідейні і матеріяльні вартості і користі з членства в УНСоюзі дають організаційні аргументи, яким не може опертися жадна ідейна розумна людина. Для прикладу навести б тільки деякі останні факти, не згадуючи вже навіть про ті наявні особисті користі, що їх дає кожному членові обезпечення в УНСоюзі. На минулорічній конвенції УНСоюз ухвалив 20,000 долярів на загально-національні цілі, до яких додано дальших 9,000 долярів з нагоди річних нарад Головного Уряду в березні цього року. Це тільки один приклад матеріяльної допомоги українській справі, а їх багато більше. Але якими тисячами чи мільйонами долярів можна оцінити ту моральну допомогу, що її дає УНСоюз українській визвольній справі та останнім прикладом якої може послужити хочби той небуденний відгомін в цілій Америці, що його в користь України та її визволення викликала видана УНСоюзом книжка проф. Меннінґа про „Україну XX. сторіччя"?

Надзвичайна організаційна кампанія дає окрему корисну нагоду для Відділів УНС та для ширшого загалу його членства причинитися до дальшого росту і скріплення цеї інституції, Українського Народного Союзу, і цим рівночасно не тільки віддати ближню прислугу кожному новоздобутому членові, але й прислужитися загально українській справі, включаючи в организаційні лави нових її оборонців і подвижників.

Б. Козловський

„ЧЕРВА"

На горбку, над тихою заквітчаною білими й жовтими ліліями річкою, височив колись на самоті величний та могутній (принаймні як здавалося нам тоді) дуб. Ми, діти, дуже тішились ним. Під його рясним листям ми знаходили притулок від спеки й дощу, збирали жолуді, кидались ними, бавились, лазили по його розлогому гіллі. Та якось цілу ніч не вщухала страшна буря, а на ранок ми знайшли нашого друга зломаним та поваленим. Зелений велетень безпорадно лежав перед нами, безсилий, безживний, і коли ми торкнулися палицею до його випертого назовні трухлявого нутра, з нього посипалось порохно. „Він не витримав бурі, бо його поточила зсередини черва", — такий висновок зробили ми в своїх приголомшених дитячих головах, але дальших висновків не робили. Ми були ще нездатними до якихсь алегорій, та навряд би й знайшли для них гідні образи в тихомирній, як в нашій зарослій ліліями річці, течії тих далеко упливлих років.

Час для тих алегорій надійшов уже згодом. Швидколітно минали роки, і події світового розмаху раз-у-раз відживляли в пам'яті той забутий вже було дуб. Багато історичних бур прогуло відтоді в світі і не один величний, але „поточений червою" державний „дуб" повалився на землю. І з тривогою озирається думка: що повалить та світова буря, густі хмари якої вже зависли над нашими головами? Чи вистоїть проти неї тисячолітній „дуб" західньої культури й цивілізації, чи не надто поточений він вже „червою"? Навіть крайні песимісти не зможуть твердити, що він конче мусить повалитися, але й крайні оптимісти мають визнати, що „черва" в ньому є, що вона розплоджується, що вона підточує його чимраз більше. Ця черва — це ті елементи корупції та морального розкладу в сучасному демократичному суспільстві, особливо в його молодшій ґенерації, які навіть в офіційній статистиці Західньої Европи й Америки дають показники, незнані у „добрий старий час". Вже не залишать на вулиці на півдня свого ровера німецький бюрґер і часто нічого не скаже своїй доньці, що виходить ввечорі з дому, нафарбувавшись. А проте зайвим було б наводити факти такої корупції, які добре відомі кожному як з власних спостережень життя, так і з інформацій преси. Візьміть в руки, напр., першу-ліпшу американську газету, і ці факти аж волатимуть до вас з її шпальт. І коли, як це було недавно, на протязі кількох днів прочитаєш, як в Ню Йорку, цій цитаделі світової цивілізації, викрали, вивезли, зґвалтували й пограбували або тяжко побили трьох жінок, наперед зв'язавши або теж побивши їх чоловіка або нареченого, як людина з вищою правничою освітою з револьвером в руці грабує ювелірні крамниці, як 44-літній лікар, убивши „лікуванням" свою 74-літню коханку й привласнивши її 100,000 долярів, за 10 днів одружується із своєю другою коханкою, перед тим убивши „операцією" її чоловіка, — коли начитаєшся отакого, то аж моторошно стає за сучасну людину, за долю її душі та культури. Газардові гри, пиятство, рекетерство, хабарництво, продаж і вживання наркотиків, розпуста, проституція, ґвалтування, шкільні погроми й шкільські „війни", грабунки, що зробились звичайним явищем навіть в нюйорському Сентрал Парку, — все це, безсумнівно, вже стало якоюсь складовою часткою сучасної реальної дійсности, все це дає незамінний матеріял нашому ворогові в його тенденційній пропаґанді про „крах" капіталістичного суспільства з його „гнилою буржуазною" культурою.

Всі знають, говорять, читають про ці явища морального розкладу, часом гнівно обурюються і потроху... звикають до цього як до чогось нехай непохвального, але майже природного, що, до речі, буває як „виняток", що до того їх мало обходить, що є ділом насамперед суду, поліції, охорони здоров'я, а тоді вже і Церкви та школи. А тим часом ця справа стосується всіх. Річ не тільки в шкідливому впливі на організм алькоголю, наркотиків, проституції; не в самій по собі аморальності чи розпусті чи „дівочій честі", — все це часом ще може лежати в суб'єктивно - умовних границях індивідуальної моралі; річ не в тому, що явища ці неможливо назвати масовими, що вони — „невеликі відсотки", і не в тому, напр., чи 1,500 чи 5,000 школярів у Ню Йорку споживають наркотики. Річ не в цьому, а в тому, що всі отак вибиті з життьової колії люди не становлять таки й феноменів і навіть хоча б одиниць, що „лихі вчинки заразливі", особливо у молоді, що „паршива вівця", як відомо, „все стадо спаскудить". А ще гірше — це те, що ця стежка моральної розбещености дуже слизька і, ступивши на неї хоч раз, можна швидко скотитися вниз: від наркотиків — до злодійства, від злодійства — до грабунку, а тоді й до тієї бездонної прірви, де за пачку хоч долярів хоч героїни можна легко продати не лише свою честь, а й родину, громаду чи й батьківщину, де вже кожний евентуально стає шпигуном, підривником, п'ятиколонником. Адже саме з-поміж отаких духово порожніх, морально розкладених, безпринципних, жадібних на гроші людей головно і вербує наш ворог аґентів. І не дивно, бо навряд погордували б принагідно взяти з ворожих рук гроші, напр., юнаки та дівчата, що якраз задля грошей продавали себе, злодіячили, грабували, як те виявили недавні стейтові допити в справі продажу й споживання наркотиків. І, напевно, заради тих самих грошей украв для Совєтів важливі секретні документи у командувача норвезьких морських збройних сил його виродок — син.

Тяжко згодитися з тим, хто твердить, ніби ці явища моральної деґенерації є продуктами розкладу „старої системи", як це було за цілком відмінних історичних умовин на

(Закінчення на стор. 3-ій)

Критика але не зречення

Крім загального дослідження життя в СССР через усні та писані анкети для колишніх громадян СССР, відомий Проєкт Гарвардського Університету приготував окрему усну і писану українську анкету. Можна по різному думати про причини виділення для окремих студій з цілого велетенського комплексу національної проблематики СССР саме українського питання. Найпростіше і найприродніше пояснити цей окремий інтерес Проєкту до України тим, що Україна це друга після Росії величиною і силою нація і що її кінетична політична вага має ключеве і вирішне значення для цілого національного комплексу та долі СССР, тобто російської імперії. Зважаючи на хибну побудову анкети, частина українців думає, що спеціяльний інтерес до України в данім випадку являє собою спеціяльну антиукраїнську тенденційність Проєкту. Не поділяючи стилю і манер критики в українській пресі згаданої анкети, вважаємо, проте, суттєві закиди українських критиків слушними і розуміємо також емоційні вияви незадоволення нею..

Але перед нами конкретна практична політична проблема, яку треба вирішити з найбільшою користю для України, та для американського дослідження її. Перед нами такі факти: 1) хибність анкети, яка розглядає націю не як історично зформований організм, а як інтенційну соціяльну групу. Треба знати, що такий підхід традиційний і взагалі характерний для американської соціології і він має своє виправдання в дослідженні ЗДА, як нації, що винятково швидко формується на очах з багатьох складників у єдиний організм. Для Европи цей підхід був би невдалий і неплідний. 2) Цей підхід дуже на руку російським імперіялістам, які всіх старань прикладають до того, щоб ЗДА і СССР розглядали, як однотипні державй, а Україну (з її тисячолітньою історією!) розглядали як австронімецьку інтриґу, як рух купок сепаратистів, як інтенцію незначних гуртків. 3) Анкета не тільки схвалена Університетом і очевидно одобрена ще й іншими інституціями, які зацікавлені нею і спонзорують її, — але на теренах Німеччини вже й проведена (там її виповнили 200 українців). Отже балачки про неї представників Проєкту з українцями — це так би мовити гірчиця по обіді. Ми не можемо домогтися її ґрунтовної переробки, а часткові поправки неминуче матимуть другорядний і третьорядний характер і в основі анкети не поліпшать, хоч певне значіння й матимуть.

Щож робити: зрікатися підсовєтським еміґрантам у ЗДА виповнення анкети чи навпаки — тим активніше і уважніше поставитися до того виповнення? Для обох частин цієї практичної дилеми найглибша критика анкети, зрозуміло, доконечна. Помилки анкети мають лишитися за тими хто анкету складав. Але обмежитися тільки до критики анкети і зовсім зректися від участи в ній — значить ніщо інше як залишити важливу справу напризволяще. Тоді анкету можуть виповнити малороси-зрусифіковані українці, яких напевне набереться кілька потрібних для Проєкту сотень. Це може відштовхнути і тих позитивно та безсторонньо наставлених американських учених, серед яких є і зовсім молоді люди, дружні взаємини з якими безумовно були б корисні і для них і для нас.

Коли ж поруч із глибокою прямою критикою наші люди приділять виповненню анкети свою пильну увагу, то вони можуть у процесі виповнення подолати методологічну порочність анкети та подати правдиві відомості про ті чи інші справи. Самі автори анкети в передмові просять тих, кого незадовольнять запитання та подані для вибору серії готових відповідей, написати свою власну думку, для чого в анкеті залишені спеціяльні місця. В процесі цієї роботи, в яку входить також і усна анкета, наша людина може мати нагоду увійти в безпосередній контакт з американцем — дослідником, що теж корисно для обох сторін. Українську анкету і дослідження провадять два молодих американці, які спеціяльно опановують українську мову і мають уже значні успіхи в цьому, які щодалі більше захоплюються вивченням, готують більші праці про Україну, хочуть стати американськими україністами. Чи ж маємо ми відштовхувати їх від цього їхнього скерування, чи, навпаки, підтримати глибокою критикою і пильним ставленням до виповнення анкети? Отже, попри всі прикрощі анкети, — потрібна поруч із прямою критикою активна участь наших людей у ній. В данім випадку критицизм, і активна участь компенсують доконечну тут дозу терпеливости. А механічне ототожнення американців із російськими впливами в Америці було б помилкою.

І. Марчак

Холмські переживання

1)

Був липень 1938 року, славний своєю погодою. Дощі, що зрідка навідували лісисту околицю Білгорайщини, не спиняли звичайних робіт у полі. Люди жали лани жит, що так скоро достигають на піщаних землях, а на стерниськах виростали снопи, мов ті гриби в лісі. Повітря було чисте, прозоре та пахло новим хлібом і живицею зі соснового бору. Коли було глянути в західну сторону, зір пролітав понад села, що на яких 10 клм. навкруг від Крешева розіслалися у стіп густозеленим тлом килимів. З узгір'я можна було, як на долоні, бачити „крешівську гору", що в долині Сяну не давала очам милуватися далеким обрієм, заслонюючи собою тайну лісів Сажини, Рудника й Сталевої Волі.

Десь глибоко в небі завис жайворонок, щоб довго, аж до втоми, співати пісню радости селянинові, а потім, нагло причалити навскіс до землі, спочити. Зі сусіднього села Горішнього Потока, було чути сумне грання церковних дзвонів, що жалібним ритмом прощали когось, хто в таку „ньивчасну пору" захотів покинути цей світ. Їх ридальні тони розколисували в душі приспані переживання з-перед чотирьох років, коли то в кінці серпня, в часі епідемії червінки в Крем'янці, такий самий похоронний такт вибивали серця дзвонів собору й церковці на Туніках, хоча іншою барвою тонів вони провожали нещадно забраних смертю на той світ, де немає горя, журби ні печалі.

Але моєму дідові й бабусі, що спочивають в тіні тополі на липинському цвинтарі, не судився прощальний плач співжевого серця... Лише на похороні бабусі вже при виході людей із цвинтаря, з несповна кілометрової віддалі задзеленькала своє обідне „Аньол Паньскі" костельна сигнатурка, що в церковній вежі осіла неначе зозуля в чужому гнізді...

Остання думка спонукала мене глянути праворуч, де осторонь села, між білими березами й тополями, в могилках спочивали кості предків прихожан, відновленої в 1935 р. липинської парафії. В тому ж році, вони в місяці червні, отримавши священика, на тих же могилках почали вимолювати собі у Всевишнього, щоб послав їм сил і щастя, створити привітніше майбутнє для них та їх дітей. А з розмолених душ плили крізь сльози слова надії і віри в перемогу правди. Ті молитовні сцени серед могил і хрестів, під відкритим небом, уявляли собою глибокозмістовну містерію, що символізувала поєднання живих з померлими і зв'язок сучасного з майбутнім.

І тут знову мій зір зупинився на поперечних обрисах молитвенного дому і дзвіниці, що на полі моєго батька стояли побіч себе, мов молода мати з безрадною дитиною, та закривали солом'яну стріху священичого дому. Молитовний дім, що його звали церквою, виріс восени 1935 р. при трактовому шляху Лежанськ-Янів, як наглядний вияв релігійних —впродовж 16 літ обставинами спинюваних — стремлінь, несповна тисячки українців, що трималися ще віри своїх батьків. Його будова початково йшла поволі. Але матеріяльні трудноці поборено. Довголітній, ще з-перед 1919 р. — коли то поляки „ревіндикували" стару церкву — бувший церковний староста Михайло Левкович привіз першу колоду дерева на підвалину, а за його прикладом йшли інші, не звертаючи уваги на глумливі насмішки шовіністично настроєних деяких поляків з приводу намагань українців здійснити благородний задум. А коли найближчий сусід моєго батька, місцевий діяч „Стронніцтва Хлопського", коваль Францішек Вавжак побачив, що в короткому часі розпочато вже і будову дому молитви, чи пак, церкви, одного дня він привіз, найнятими кіньми дві пари вже оброблених кроков і віддав їх православним кажучи: „Щеньсьць Боже праци! Моя бабка тиж била руска!" Його вчинок припинив насмішки інших поляків, а українців заохотив до дальших зусиль. Чимало з тих, що давали дерево й гроші на будову, не щадили своєї праці, клопоталися про удержання священика — говорили вже по-польськи, але поляками себе не вважали. Постійні різні перешкоди з боку волосної управи й поліції, що виконували волю старости Шаловського, людей не зневірювали. Печатання церкви в часі будови та після її закінчення, ще сильніше зв'язували членів відродженої парафії, в склад якої входили села: Горішні і Долішні Липини, Гарасюки і Липинський Гізд. Кладені печатки, завжди усувала чиясь невидна рука й початково справа цього проступку, для браку виновника йшла в часове забуття. В неділю чи свято, при церкві не чути було іншої, як — нехай скалічену, але все ж таки — українську мову. Одначе в 1937 р. положення відродженої парафії з незалежних причин стало погіршуватися й доля новопобудованої церкви ставала проблематичною. Відчувалося настирливіше зацікавлення староства справою сумління православних українців.

Навіть не зчувся, як вертаючи з поля, я зрівнявся з церквою, що її двері й вікна були покриті безліччю червоного ляку з відтисками в ньому наподоби урядового орла. З вівтарної частини виглядав запрестольний хрест і образ Богоматери, а посередині, в світлі сонця, що просвічувало крізь великі вікна, під стелею завішене панікадило гралося каскадою барв. Минаючи церкву, я пристанув на шляху, бо дорогу загородив парубок Фердинанда Кондисара, що вертався з Горішнього Потока. Коні поволі тягли порожнього воза, а пісок шелестливим струмком спливав зі спиць коліс, засипаючи колію. Коні втомлені, бо щойно в ночі вернулися від залізниці в Руднику, куди відвозили своєго пана, що поспішав до Варшави на засідання сойму.

Була дванадцята година. Костельна сиґнатурка, що розбитим голосом з вежі старої церкви три рази денно дзеленькала своє „Аньол Паньскі", в той час, мов би співала слова: „Що Янтек робив в Потоку, це він і пан Кондисар знає".

(Продовження буде).

Дж. Прістлі

КАНАДА ВАРТА ЦЬОГО!

Минуло вже близько двадцять років від часу, коли я подорожував по більшій частині цієї велетенської країни — від Вікторії і Ванкуверу до Квебебеку — і хоч я декілька разів відвідував Монтреаль і Торонто вже після цього, то всетаки я не можу претендувати на справжню обізнаність з „канадійською сценою". Однак я завжди передбачував те все, що тут за той час сталося. Значення Канади у світі незмірно зросло не тільки завдяки швидкому зростові вашого хліборобства й промисловости, але теж внаслідок розвитку повітряного транспорту. Вистачить тільки глянути на світову карту повітряного транспорту, щоб побачити Канаду в іншій позиції, не такій, як давніше.

Ваше населення виносить вже майже 14 мільйонів. Це є справді мале число на цю велитенську територію. Одначе воно приблизно дорівнює сполученому населенню трьох Скандинавських країн, так що на світі є стільки ж канадійців, скільки є шведів, данців і норвежців разом узятих. Очевидним є також, що число канадійців буде швидко зростати. Я сподіюсь, що внедовзі багато цих нових громадян прийде з небезпечно переселеного малого острова — Великої Британії. Ви потребуєте цих добрих людей, а ми можемо їх відпустити і чим швидше ми зробимо цей обмін, тим корисніше для обох країн, тим краще буде для нас усіх.

Це не є одначе мій намір дискутувати тут над загальною проблемою еміґрації, яку розглядають люди, більш відповідні до того, ніж я. Мене цікавить в тому моменті інша проблема і то не політична чи економічна, а загалом кажучи, — проблема культури. В першу чергу мушу пояснити, що я великий приклонник різнородности стилів життя людини. Мені ненависна думка про те, що нам грозить небезпека стандаризованого монотонного способу життя, так що коли ви подорожуєте по світі, вам тяжко розпізнати, в якій країні ви знаходитесь. Я не хочу світу, в якому вживають однакові страви, носять однакові одяги, співають однакових пісень, інертно втішаються однаковими стандаризованими формами розривок.

Я люблю експеримент і різнородність. Я хочу, щоб британці були справді британські, американці — справжні американські, а канадійці — цілковито і єдино канадійські, цілком різні від усіх інших. Ніякий нарід не збагнув таємниці доброго життя. Ми всі вносимо свій власний оригінальний вклад до справжньої світової цивілізації, яка повинна бути створена з цілковито різних рис національної культури, неначе „тартан" (шотляндський плед), в якому є сполічені всі кольори націй.

Тепер я знаю, що канадійці почуваються канадійцями. Ви не є британці, хоча — дякувати Богу — ви все ще зв'язані з нами старими вузлами сентименту. Ви не є американці, хоча близькість і ввесь вплив найдовшого в світі небереженого кордону неминуче уподібнює вас до вигляду Злучених Держав Америки. Ні, ви є канадійці і правдоподібно почуваєте це всією вашою душею. Але як далеко це почуття знаходить вислів у характеристично канадійському способі життя, у зразках культури?

Бо Канада, без уваги на величезні потенціяльні можливості, не може бути великою країною, якщо її життя стане тільки відбиткою життя її південного сусіда. Не можна нічого поганого сказати про американця — а якщо й можна, то це не є тим разом наша мета — але можна багато злого сказати про імітацію американця. І ви, канадійці, дуже добре знаєте, що ви не є імітацією американців, що ви маєте свій власний спосіб відчування й думання, що ви маєте заховане глибоко внутрі щось, що є істотно канадійське. Я хочу бачити, щоб це щось було виражене у вашому стилі життя...

Є багато канадійських талановитих чоловіків і жінок, які покинули вас. Покличте їх додому — писати, керувати і грати в театрі й у фільмі, творити музику для вас, малювати канадійську сцену. Якщо немає досить цих людей для того, щоб, так би мовити, піднести температуру, тоді не вагайтеся заохотити культурну іміґрацію до цієї країни. Запропонуйте талановитим людям певні особливі можливості у вашій країні. Навіть декілька юнацьких літунських залог з Британії, де тепер мабуть є більше талантів ніж можливостей, можуть зробити велику різницю, бо аж дивно, скільки може зробити один чоловік або жінка, сповнені ентузіязму і збуджені новим оточенням. Не лякайтесь нових іміґрантів. Велика країна, як ваша, швидко зможе їх привласнити.

Нарешті, як громадяни, зверніть увагу вашого уряду — провінційного чи федерального — на цю проблему. Це може бути нелегко, бо політики, як кляса, є схильні недоцінювати те, що не має негайного політичного або економічного значення. Вони не бачать того, що соціяльно - культурне життя може мати великий вплив на політичне чи економічне життя. Але ви не здавайтесь, виказуйте постійно, що канадійське життя мусить бути висловом канадійського характеру й духа. Треба, без сумніву, багато зробити і можна на дорозі зустріти чималий спротив. Однак, якщо зайде потреба, боріться завзято за характеристичний і єдиний в своєму роді стиль життя. Канада варта цього.

(„Сатердей Найт")

З НАУКОВИХ КОНФЕРЕНЦІЙ УВАН В ЗДА

Доповідь проф. Р. Смаль-Стоцького: „Сучасна американська наука і наші завдання", 29 червня, Ню Йорк.

Проф. Р. Смаль-Стоцький на початку своєї доповіді підкреслив, що він уже кілька років викладав в американському університеті і, живучи в американському світі, мав нагоду приглянутися і до методів викладання в американських університетах, і до наукової праці і ознайомитися з основними ідеями і концепціями, поширеними серед американських інтелектуалів.

Доповідач у цікавій формі розповів про свої спостереження на полі американської наукової праці. Він підкреслив практицизм американської науки, порівнюючи до европейської, а з другого боку, її широту: Американські вчені заняті проблемами Европи, Азії і Південної Америки. В Европі існує різкий поділ між наукою і публіцистикою, а тут багато учених систематично працюють також як і публіцисти. Наукові товариства не ставлять таких високих вимог до своїх членів, як европейські: вони охоче приймають і дилетантів, і аматорів і просто прихильників даної галузі науки.

В університетах іде масове навчання студентів, яке можна порівняти до конвейру на фабриці і від професора не вимагається, щоб він був дослідником, а добрим педагогом.

Дослідча праця має переважно „прикладний" характер, розробляються проблеми, що мають практичний інтерес.

Далі проф. Смаль-Стоцький перейшов до докладної характеристики тих концепцій, що існують серед американських інтелектуалістів у питанні Росія-СССР. Він зазначив, що в університетах сильні впливи російських кіл. З одного боку, лишилися старі впливи царського часу, посилені еміґрацією всіх напрямків — від монархістів, до соціялістів. З другого боку, намагалися, і часом успішно, проінфільтровуються до університетів про-комуністичні елементи.

Під цими впливами зцементувався ряд ідей щодо Росії та українського питання. Доповідач докладніше зупинився на цих ідеях, які практично проводяться на викладах, в енциклопедіях, підручниках, а також пропаґуються і в окремих організаціях, як наприклад, в жіночих клюбах, які відограють в Америці велику ролю.

Зокрема проф. Смаль-Стоцький розповів, що поширеною є теорія пра-руської спільноти, що хоч по суті є лінґвістичною теорією, але впливає на ідеологічні концепції. Ця теорія заперечує відрубність української мови і ставить її на становище діялекту російської мови. Дуже поширена також так звана евразійська теорія, яка твердить, що стара Росія була не продуктом імперіялізму, а вислідом ґеополітичних законів землі. Природних кордонів між властивою Росією і тими народами, що увійшли до її складу нема, то все єдиний ґеополітичний простір. Тепер поширюється нове видання панславізму з провідною мовою — російською. Ця теорія знаходить прихильність лівих слов'янських кіл великих промислових міст Америки, і нею широко користуються комуністи. Вони ж намагаються протягати марксистські теорії і різні большевицькі ідеї.

Проф. Смаль-Стоцький підкреслив, що ці ідеї виходять з чисто наукових кіл і поширюються в журналістиці, а також в політиці.

Завданням українських учених, завданням УВАН є правдива інформація американського наукового світу, бо часто певні потягнення в американському світі трапляються через необізнаність.

В дискусіях виступали проф. Зайцев, п. Д. Галичин, проф. Дудінов, проф. Герасименко, проф. Дудра, які говорили про завдання українських учених в Америці. Закриваючи Конференцію, голова проф. М. Ветухів зазначив, що при правильному підході до наукових справ, є великі можливості для українських учених в ЗДА.

В кінцевому слові проф. Смаль-Стоцький сказав, що він як старший дипломат знає, що факти значать незрівняно більше, як слова, тому українські вчені повинні давати у своїх виданнях якнайбільше фактів.

Л. Д.

ПОВІДОМЛЕННЯ

ЗЛУЧЕНОГО УКРАЇНСЬКОГО АМЕРИКАНСЬКОГО ДОПОМОГОВОГО КОМІТЕТУ

1. Закінчення переселення

Згідно з поправленим законом про іміграцію ДП до Злучених Держав, ДП Комісія видала такі зарядження: а) дата подання ашурансів закінчується 31 липня ц. р. Це значить, що всі внесені поіменні ашуранси мусять бути в офісі ДП Комісії у Вашинґтоні найпізніше опівночі на день 31 липня ц. р.; б) Анонімові ашуранси допомогових організацій мусять бути виповнені в ДП Комісії у Франкфурті до 31 липня, себто імена родин, яких викликається до ЗДА, мусять бути подані до ДП Комісії у Франкфурті, щоб одержати европейське число.

Хто ще з наших громадян бажав би використати переселенчий закон про ДП та спровадити якусь родину — прохаємо негайно зголоситись до:

UNITED UKRAINIAN AMERICAN RELIEF COMMITTEE
101 S. 13th St., Philadelphia, Pa.

2. Справа членів Дивізії

На численні запити заінтересованих осіб подаємо до відома, що заходи ЗУАДК та УКК в тій справі увінчалися повним успіхом — і Українська Дивізія знята з числа організацій, членам яких заборонений в'їзд до ЗДА. Практично, члени Дивізії, які тепер живуть в Німеччині, Австрії та Італії і мають статус ДП, зможуть виїхати до ЗДА, без перешкод.

Цим членам дивізії, які втратили статус ДП, це право буде повернене. Щоби не тратити ні хвилини часу, Дирекція ЗУАДК'у доручила своєму представництву на Европу — дати усім членам Дивізії анонімні ашуранси ЗУАДК-у, щоб в той спосіб прискорити їх виїзд.

Члени Дивізії в інших країнах, зокрема з Англії, можуть приїхати до ЗДА тільки як звичайні іміґранти на квоту тої країни, де вони родилися, себто на індивідуальні запоруки — афідевіти.

3. Поворотці з Бельгії

ДП Комісія рішила, що поворотцям з Бельгії прислугує право на дальшу еміграцію. На основі цього рішення Дирекція ЗУАДК вислала 500 анонімових ашурансів для українських родин в Бельгії, щоб уможливити їм виїзд до ЗДА.

Треба спонзорів і фондів!

На анонімні ашуранси ЗУАДК-у приїде до ЗДА незабаром ще понад 2,000 родин, або 5,000 осіб. Щоб їх розмістити, треба, щоб наші організації та громади взялися спільно до праці й примістили цих людей та помогли їм підшукати мешкання й працю.

Прохаємо весь український загал, усі організації, стати в одностайну лаву до праці над закінченням переселення наших братів і сестер.

Нам треба спонзорів і фондів. Хай же не буде одного свідомого українця чи українки, які не стали б зараз членами ЗУАДК-у — заплатили свою річну вкладку в сумі $5 та включилися до великої гуманної праці американських українців. Всі пожертви слати на подану вгорі адресу.

Злучений Український Американський Допомоговий Комітет у Филаделфії

СОВЄТСЬКІ ВИГНАНЦІ — НА ПРАЦЮ В ГОЛОСІ АМЕРИКИ

Вашинґтон.— В Капітолі обговорюють плян залучення вигнанців різних національностей Совєтського Союзу та його сателітів до радіопередач у Голосі Америки. Сенатор В. Бентон, депутат А. Рібіков — помішник секретаря стейту для публічних справ, і проф. Г. Д. Гребенчіков з Південного Каледжу Флориди вже добирають списки можливих спікерів. Проф. Гребенчіков плянує на 18 і 19 серпня в російській колонії Чуресвка, Конетикат, мітинґ, на якому надіється завербувати добре відомих еміґрантів для згаданої праці.

Успіх Української Пропаґанди

Свого часу Секретаріят Пан-Американської Української Конференції розіслав українським організаціям в різних державах світу брошуру п. Миколи Приходька, Канада, під назвою „Комунізм в дійсності" з проханням передати брошуру для ознайомлення відповідним політичним чинникам.

Нині наспіла вістка з Австралії, що там заходами й допомогою австралійських громадсько - політичних чинників, уможливлено українському видавництву „Єдність" видати 10.000 примірників цієї брошури для поширення серед місцевого населення. Брошура вже вийшла й продається в австралійських кіосках. Незалежно від того, до автора знову звернулись за дозволом видати також другу його брошуру, яка недавно вийшла під назвою „Москоус драйв фор ворлд домінейшен". Так шириться у світі українська правда.

Мусимо з приємністю зазначити, що це заслуга і успіх платників Національного Датку, бо лише дякуючи їм, цю брошуру можна було в більшій кількості набути й широко розіслати.

● **„Армія мирного часу"** — Віменс Армі Корпс (скорочено ВАКС) формується далі повною ходою. До неї вже зголосилося 20,000 дівчат, які проходять навчання і тренування у найрізнородніших фахах. Добровольців приймають далі.

НОВІ ЗАХОДИ КАНАДИ ПРОТИ ПІДРИВНИХ ДІЙ

Канадійський уряд поробив в останніх тижнях нові кроки в тому напрямі, щоб затіснити наше законодавство, яке було вигідне для комуністів і їхніх попутників у Канаді.

Міністерство Закордонних Справ проголосило, що до канадійських паспортових приписів додано нові обмеження, які мають на меті:

1) Вможливити канадійським властям якнайбільшу охорону „льояльних громадян — подорожних доброї віри", які в часі подорожі зустрінуться з трудноцами на теренах за залізною заслоною;

2) Дозволити стислішу контролю канадійських комуністів, які виїжджають до Східної Европи;

3) Допомогти урядові в його намаганнях забезпечитись, щоб канадійські паспорти „не були вживані до невластивих цілей".

Пояснюючи ці приписи, мін. закордонних справ Пірсон заявив, що уряд розглядав питання про видачу й уневажнювання паспортів канадійським громадянам, яких льояльність є сумнівна.

Парламент також схвалив поправку до Закону про Канадійське Громадянство, яка передбачує, що натуралізовані канадійці можуть втратити своє громадянство внаслідок перебування поза межами Канади продовж двох років, а не шістьох, як це було досі. Цей справлений закон мабуть заторкне в першу чергу значну кількість канатдійських громадян, що декілька років тому виїхали до Югославії і ще досі не вернулися.

Крім цього цей же закон дозволяє відібрати громадянство тим натуралізованим канадійцям (тобто іміґрантам), які були суджені за зрадницьку чи підбурювальну діяльність.

Уряд домагається поправок також до Карного Законодавства, які б:

1) Передбачували п'ять років ув'язнення для кожного, кого б зловлено на провадженні підривної діяльности у війську, або на дораджуванні непослуху чи на заохочуванні до нельояльности;

2) Збільшували кару за бунтарські наклепи від двох до семи років ув'язнення;

3) Передбачували десять літ в'язниці за саботаж;

4) Окреслювали як акт зради допомогу „збройним силам тих країн, з якими Канада щоправда не є у війні, але зате канадійські війська є заанґажовані у воєнні дії з їхніми збройними силами". Тут мається на увазі збройні сили Півн. Кореї та комуністичного Китаю, проти яких ведуть збройну акцію Об'єднані Нації.

„ЧЕРВА"

(Закінчення зі сторони 2)

схилі античного Риму, февдальної Франції, царської Росії. Боротьба тут можлива й не є безнадійною. Певна річ, з неї не можна виключати ні заходів поліційно-судової репресії проти злочинів, ні заходів охорони здоров'я, ні виховних заходів Церкви та школи, ні опіки батьків. Та не в цьому треба бачити суть усієї справи. Адже навряд чи дійдуть, наприклад, церковні проповіді до цих жертв в їхній масі, яка звичайно й не відвідує навіть церков. Та й чи вплинуть самі й найпереконливіші слова проповідників, вчителів та батьків на якихсь малолітніх одурманених наркоманів, грабіжників та повій з їх порушеною свідомістю та хворою психікою, — чи не відмахнуться лише вони від тих слів, як від рою набридливих мух? І хіба це стосується тільки шкільної молоді або наркоманів?

Тут потрібне щось більше, щось ширше та глибше. Боротьба мусить мати свій плян та систему, мусить стати тотальною, як тотальною є і загроза, з допомогою й участю кожного. Її засоби мусять бути не тільки ліквідаційними, а й насамперед запобіжними. Неможливо чекати, щоб суспільна хвороба аж надто далася взнаки, як не можна зволікати з лікуванням сухотника поки в нього не піде горлом кров. Боротьбу з будь-якою заразною, органічною чи соціяльною, хворобою треба починати не пізніше, ніж у хворого виявляться її перші бацилі, а ще краще — не дати їм навіть з'явитися. А проте для такої профілактичної боротьби конче треба насамперед виявити збудників цієї хвороби й усі сприятливі й несприятливі чинники її розвитку і тоді вже накреслити повну програму та способи боротьби, бо щоб видерти зло з корінням, треба знати його ґрунт.

Отим ґрунтом в нашому випадку має бути духова порожнеча й зниження інтелекту, які породжують ту безпринципність, що стирає в свідомості межі між злом і добром. Безперечно, однією з головних причин постання цієї духової та інтелектуальної порожнечі є катастрофічний характер нашої епохи воєн та революцій, що захитують психіку та свідомість нестійких людей. Руїна й жорстокості воєн, революцій та тиранічних кривавих режимів, нестатки та злидні, загальна непевність сприяють зростанню таких занепадницьких настроїв. „Які там, ік бісу, ще ідеали й вищі цілі можливі у нашому вовчому світі! — міркує людина. — І я хіба знаю, що буде зі мною вже завтра?" — А отже — „не думай про завтрішній день, бери якнайбільше сьогодні ж", а звідси — і втеча від прикрої дійсности в обійми дурману розпусти, вина чи наркотиків, а далі в гонитві за грішми — й до злочину. Повернути колесо історії та її дійсности неможливо, але хоч втечу від цієї дійсности повернути в інший бік можна. Заповнити цю духову порожнечу якимсь здоровим ідейним змістом, хоч яким би він був, — ідеєю творчости, праці, науки, мистецтва, краси, добра своєї родини, громади, народу та батьківщини; замість тільки кухля з пивом, гральних карт, м'яча (це — в найкращому випадку) дати в руки цим марнотратникам життя знаряддя корисної праці чи книжку, перо, смичок або пензель; дати віру безвірним, принцип — безпринципним, заблудлим — дороговказ, — усе це можна зробити.

Не можна зробити це, ясно, лише за одним якимсь певним рецептом. Методи такої боротьби мають бути аналітичними й комбінованими, залежно від суми всіх чинників: віку, статі, соціяльно-побутового оточення, характеру явища, його похідних джерел, країни, її національно-політичних та інших властивостей тощо. Якщо напр., розпуста частини жіночої молоді в Західній Европі може бути звичайною проституцією на ґрунті нестатків, те саме явище в Америці часто може мати коріння якраз в протилежному — в легкім задоволенні всіх потреб, в нудоті того пересичення, коли люди „казяться з жиру". Особливо багато нерозв'язаних на перший погляд питань може викликати моральний розклад юнацтва, де можливим є комбінований вплив різних факторів: і спадковости, і наслідування, і підсвідомо — інстинктового передчуття отієї „безцільности" існування.

Взагалі неможливо не тільки що розв'язати, а бодай широко охопити це питання в статті, метою якої може бути лише дати поштовх думці в цім напрямі, нагадати колосальне значення для вільного людства проблеми його морального оздоровлення. Розв'язати ж її можна тільки з допомогою спільних зусиль і широких наукових методів. А тому було б конче потрібним, щоб, напр., УНЕСКО чи якийсь інший авторитетний міжнародній культурно - науковий орган, не обмежуючись запляновaною вже інтернаціональною конференцією в справі наркотиків, взяв на себе ініціятиву й посередництво в створенні в низці країн солідних науково-дослідних інститутів або комісій, що поставили б розгляд проблеми моральної деґенерації на всю її широчінь і в міжнародному маштабі. Лише такі організації, тісно пов'язані між собою і забезпечені всіма потрібними технічними й матеріяльними засобами та належними кадрами психіятрів, психологів, соціологів та інших знавців, і могли б стати лябораторіями кардинального суспільного оздоровлення людства. А тим часом не можна складати рук. Треба далеко рішучішої і ширшої боротьби хоч би тими засобами, що їх маємо нині, бо „черва" в нашім „дубі" є, бо вона точить його та й ще швидко розплоджується.

СПРОСТУВАННЯ

У звязку з оголошенням в „Свободі" з дня 15.6.1951. в справі влаштування Академії памяті С. Петлюри просимо ласкаво Ш. Ред. спростувати слідуюче:

В цьому оголошенні було подано, що „Українська громадськість м. Трентону та околиць з участю релігійних і нац. громадських організацій влаштовує Академію" — натомість правдою є, що лише православна громада м. Трентону згуртована при православній церкві влаштувала згадану Академію, та що повища громада без ніякого попереднього порозуміння з всіми релігійними та національними громадськими організаціями м. Трентону це все урядила, та згадане оголошення в „Свободі" помістила.

ЗА УПРАВУ О.О.Ч.С.У., ВІД. ч. 18 В ТРЕНТОН, Н. ДЖ.:

О. Ґоянюк, голова

Роман Ганінчак, м. голова — Б. Дубик, секретар.

• РОЗШУКИ •

Пошукую **КАТЕРИНУ - БЕКЕШ** (прізвище по мужеві невідоме), яка виїхала 1921 р. до U.S.A. із села Улично, пов. Стрий (Галичина). Хто знає про місце її перебування прошу ласкаво повідомити на адресу:

JOSEF BEKESCH
Hammelburg Unterfr.
U. S. Lager — Germany.

ХТО ЗНАЄ про **МИРОСЛАВА КОРОЛЮКА,** який в 1949 році приїхав до Америки, прошу подати на мою адресу:

STEFAN LESIW
1475 Wallace Avenue,
Los Angeles 26, Calif.

Пошукую знайомих з лягру Галендорфу з Німеччини, головно панства **МИКИТИН.** Прошу писати на мою адресу:

STEFAN PETRYK
26 Todd Pl. N. E., Washington, D. C.

ЯРОСЛАВ ГАНЧАР пошукує **ЖУРБУ ГРИЦЯ.** Голоситись на адресу:

YAROSLAW HANCHAR
Lemwel St. Hts.,
Muskegon, Mich., U.S.A.

• ПОМЕШКАННЯ •

КІМНАТИ до винайму з харчем або без харчу, на при кінці тижня, тиждень або сезон. Риболовство, плавання близько. Спокійне місце. Дешево. Писати до:

DYBAK
R. F. D. 1, Box 14, Ulster Park, N. Y.

• Професійні оголошення •

• РІЗНІ ОГОЛОШЕННЯ •

АГІТАЦІЯ ЗА ЗМЕНШЕННЯ ВІЙСЬКОВОГО БЮДЖЕТУ

Вашингтон. — Годі твердити, що в Конгресі немає розуміння для конечности воєнного поготівля. Навпаки, як в Сенаті, так і в Палаті Репрезентантів добре розуміють потребу оборони країни, а тільки не знають, звідки взяти ті суми, яких призначення домагається президент Труман. Бюджет оборони виносить 60.6 біліонів. В Конгресі більшість такої думки, що таки прийдеться вкорочувати видатки на оборону та інші цілі, бо іншого виходу нема, як хочеться спосіб є, а це нові податки, над якими радить Сенатська фінансова комісія, але нема охоти їх ухвалювати перед роком, в якому мають відбутись президентські вибори. Сенатор Джозеф С. О'Магоні, демократ з Вайомінг, голова сенатської підкомісії, хоче обмежити видатки на розбудову військових баз поза Америкою. Зате ніхто не береться обтинати фонди ти. У всіх однакова думка, що Повітряна Фльота це найважніша зброя в евентуальній війні з Совєтами.

КОРСІ В ОБОРОНІ ФАРМЕРСЬКИХ РОБІТНИКІВ

Олбані. Едвард Корсі, Стейтовий промисловий комісіонер, порушив дуже важну проблему, коли говорив про занедбування в законодавстві фармерського робітника впродовж останніх 50 років, а опіку над промисловим робітником. Тому саме так важко стримати фармерських робітників від втечі до міст і роботи по фабриках. Зарадити цьому можна тільки в такий спосіб, щоб фармерський робітник мав ті самі соціяльні привілеї, що їх добився промисловий робітник, себто ту саму охорону і те саме забезпечення. Корсі говорив про великі осяги департаменту праці нюйоркського стейту за останніх 50 років, який почнав з 64 робітниками, а тепер має до розпорядимости тисячі різних дослідників, статистиків, адміністраторів і т.п., які пильнують доброго функціонування робітничих законів у стейті.

ЗАМІСТЬ ВИЩОЇ ПЛАТНІ — ІНШІ КОРИСТІ

Ню Йорк. — Вищі платні получені з високими податками, які стають щораз вищі. Високо платені екзекутивні урядовці великих компаній знайшли спосіб, як не побільшувати платні й не платити більших податків, а проте діставати більше грошей. Найпопулярнішим є тепер придбання шерів, за який платиться компанії ціну, яка є багато менша від тої, за яку ті шери можна б продати на біржі. В такий спосіб підвищують платні яких 75 великих компаній, між якими є Юнайтед Стейтс Стіл Корпорейшен, Стендард Ойл Компані оф Ню Джерзі та інші. Також і тут є певні обмеження, як щодо числа шерів, які можна набути, так і щодо часу, коли їх можна продати. Проте користі з таких трансакцій очевидні. Так „ратують" себе перед високими податками.

ТРУМАН — ДО ПІДСОВЄТСЬКИХ ТРУДЯЩИХ

Вашингтон. — Американський амбасадор у Москві адмірал Кірк передав через Вишинського лист президента Трумана на ім'я голови президії Верховної Ради СССР Шверніка. Президент закликає совєтський уряд, для усунення всяких підозр і страхів, скасувати заборону зв'язку і сполучення громадян СССР із закордонним світом. Прикладаючи до листа відому резолюцію Конгресу про дружні почуття американського народу до населення СССР, Труман просить усе це довести до відома всього населення СССР. Лист Трумана і резолюцію Конгресу передає кожної пів години Голос Америки, грузинською, українською, естонською, литовською латиньською і російською мовами. Цей рух Трумана очевидно треба розуміти як своєрідну відповідь на прощальне перед-відпусткове послання Маліка до всіх тих американців, „хто бореться за мир і дружбу між нашими країнами".

АРТИСТ САМОКИШ у ролі Імама. — До вистави опери „Запорожець за Дунаєм" Україн. Професійним Театром в Нюарку — Wideway Hall (проти City Hall), 929 Broad St., у суботу, 14. липня, в 8. год. вечорі. (огол.)

ПЕРЕМИР'Я НА 38-мій ПАРАЛЕЛІ — ПОРАЗКА ОН

Вашингтон. — Комуністи вітали б перемир'я на 38-ій паралелі, як „нищівну перемогу" над силами Об'єднаних Націй, — сказав демократичний сенатор з Илиной — Пол Доглес у своєму листі до секретаря оборони Джорджа Маршала. Розподіл Кореї на північну і південну по 38-ій паралелі не дасть тривалого полагодження справи. Сенатор каже далі, що 38-му паралелю „майже неможливо захищати". Позаду неї комуністи розбудують нову силу для нападу. Було б фантазією з боку ОН думати, що червоні дозволять інспектувати становище за паралеллю, навіть коли б вони тепер формально на це погодились. Сенатор радить лінію поділу на перешийку півострова 100 кілометрів на північ від паралелі.

ПЕРШІ РЕКРУТИ-ЛІКАРІ

Вашингтон. — Не зважаючи на те, що багато лікарів добровільно зголосилися до служби в армії, поборова служба покликає на обов'язкову службу в армію заплянованих у серпні 717 лікарів, у серпні — 313 і у вересні—152. Перша група з 717-ти буде покликана 23-го липня.

● Іранський уряд офіціяльно і „незвичною в дипломатії мовою" зірвав свої зв'язки з Міжнародним Трибуналом Справедливости в Гаазі, не погоджуючися з його рішенням в справі англо-іранського нафтового спору.

Аліянти запевняють Італію в справі Трієсту

Рим, 11 липня. У відповідь на критику італійської преси, що аліянти, мовляв, змінили своє дотеперішнє становище щодо повороту вільної території Трієсту до Італії, аліянтське військове управління офіційно заперечило ці твердження, заявляючи, що в своїй політиці вони дальше придержуються три-державної резолюції відносно доцільности повороту Трієсту до Італії. Твердження італійської преси називається „абсолютно безпідставними". •

ЗБОРИ ВІДДІЛІВ У. Н. СОЮЗУ

ОЛИФАНТ, ПА. — Бр. св. Кирила й Методія, від. 86, повідомляє всіх своїх членів, що піврічні збори відбудуться в неділю, 15. липня, год. 12. вполудне. Проситься всіх членів прибути на час, бо буде піврічне звідомлення і інші важні справи, котрі треба вирішити. — Уряд.

CLEVELAND, O. — There will be a regular monthly meeting of the St. Mary's Lodge Br. 112 on Sunday, July 15 after 3-rd Mass in St. Peter & Paul Church hall. Bring your friends and let them learn of the many benefits of belonging to the U.N.A. — E. Lalik, Pres.; H. Prociw, Treas.; R. Kupchick, Fin. Sec'y; M. Fedak, Rec. Sec'y.

ФИЛАДЕЛЬФІЯ, ПА. — Тов. ім. Д. Вітовського, від. 375, подає до відома всім своїм членам, що піврічні збори відбудуться в суботу, 14-го липня, в год. 7. ввечорі, в домівці Укр. Клюбу при 849 N. Franklin St. Зогляду на це, що мала скількість членів не забрала собі Союзових дивиденд за рік 1951, тому проситься їх забрати. Рівнож є багато справ до обговорення, як Союзових, так і нашого Тов., тому приявність членів є обовязкова. Довгуючих членів проситься вирівняти залеглі вкладки, бо в противнім разі управа подасть їх до суспензи. — За управу: В. Василюк, гол. О. Грималяк, кас.; П. Іваш, секр.

НЮ ЙОРК, Н. Й. — Бр. ім. св. Володимира, від. 130, повідомляє всіх членів, що піврічні збори відбудуться в суботу, 14. липня, в год. 8. ввечорі, в церковній залі при 7-ій вул. Обовязком кожного члена явитись на цих зборах, бо є важні справи до полагодження. Також буде роздавана дивиденда тим Союзовим членам, що ще її не забрали. — Малець, рек. секр.

ГЕМСТЕД, Л. АЙ. — Тов. Запорозька Січ, від. 327, повідомляє своїх членів, що піврічні збори відбудуться разом з місячними в суботу, 14. липня, в год. 7:30 ввечорі, в домівці при 709 Front St. Зогляду на важливість справ, що мають бути вирішені, просимо всіх членів обовязково й точно прибути на ці збори. — За уряд: М. Курчак, секр.

ВЕСТ ІСТОН, ПА. — Місячні збори Тов. ім. Богдана Хмельницького, від. 137, відбудуться в неділю, 15. липня, в год. 2. пополудні, в парафіяльній галі. Просимо членів прийти на означений час, бо є важні справи до полагодження. Буде теж роздача дивіденди для тих членів, що ще її не отримали. По зборах відбудеться річна відділова забава. — За уряд: Ф. Саґатий, предс.; М. Колодруб, кас.; С. Колодруб, секр.

ФИЛАДЕЛФІЯ, ПА. — Тов. „Любов", від. 45, повідомляє своїх членів, що збори відбудуться в неділю, 15. липня. Просимо членів прийти скорше тому, що літня пора. Уряд буде полагоджувати всі справи від год. 12-ої попол., але не довше год. 2:30. Зокрема взиваємо довжників, щоб вирівняли залеглости, бо інакше будуть суспендовані. — Т. Малик, предс.; А. Гарасим, кас.; М. Ю. Сеник, секр.

Вступайте в члени У. Н. Союзу

ПОСМЕРТНІ ЗГАДКИ

Дня 9. липня 1951 р. помер довголітній член Бр. св. Володимира, від. 130 У. Н. Союзу в Ню Йорку

АНТІН ГОРШНИЙ.

Покійний уродився 25. грудня 1890 в селі Вліх, пов. Зборів, Зах. Україна. Від самого приступлення в члени, був завжди дільним, чим заслужив собі незабутню память у всіх членів. Полишив в глибокім смутку численну родину.

Похорон відбудеться 13. липня, в пятницю, в год. 10. передполуднем з погребового заведення П. Яреми, 129 E. 7th St., до гр.-кат. церкви св. Юра при 7. вул., а відтам на вічний спочинок.—В.И.П.!

На похорон запрошує всіх приятелів і членів — Управа.

Дня 15. червня 1951 р. помер у 58. році життя

АНДРІЙ ЛИМИЧ,

довголітній член Бр. св. Димитрія, від. 288 У. Н. Союзу в Бетлегем, Па.

Покійний походив з Турки, Галичина. Був щирим і давав на всілякі фонди до помочі нашому Союзові. Полишив в смутку жінку Марію, 2 братів і сестру.

Похорон відбувся з хати до церкви св. Йосафата, а відтак на цвинтар в Ловер Сокин. — В. И. П.!

А. Данилюк, секр.

ТАРЗАН, ч. 2630. Спокійно вперед

„Тантор, слон — мій друг", сказав Тарзан. „Піду подивлюся чи його батько, май, так само дружній до нас". — „Юд, тантор!" гримнув Тарзан мовою Великих Мавп. „Тарзан йо тантор!" (Іди сюди танторе, Тарзан твій друг).

Це був початок дивної дружби, що тривала багато переходів.